

VDG Jaarcongres 2023

Gevangenis­museum, Veenhuizen

15 september 2023

“De bestaanszekerheid der
bevolking en spreiding van
welvaart zijn voorwerp van
zorg der overheid”

In 1818 startte in ons land een groot maatschappelijk experiment, met als doel om een einde te maken aan de armoede. Op grote onontgonnen stukken terrein richtte De Maatschappij van Weldadigheid uiteindelijk zeven Koloniën op, waar mensen in armoede naartoe werden gestuurd voor een beter leven.

Bestaanszekerheid is ook vandaag aan de orde van de dag. Het creëren van een stabiele en veerkrachtige samenleving vereist inspanning. Daarom staat dit onderwerp dit jaar centraal op het VDG Jaarcongres.

Samen met gemeente Noordenveld hebben we de 200-jarige kolonie Veenhuizen gekozen als locatie om samen te komen in Drents verband.

Sprekers

Suzanna Jansen

Schrijfster van onder andere het Pauperparadijs en verteller

Aleid Brouwer

Bijzonder hoogleraar Brede Welvaart en Kansen(on)gelijkheid

Gert-Jan Bakker

MT-lid Bestaanszekerheid VNG

Dr. Erik Meij

Onderzoeker CMO Stamm, Trendbureau Drenthe

Programma

09.30-10.15

ALGEMENE LEDENVERGADERING VDG

10.30-11.30

EXCURSIES

Vanuit het Gevangenis­museum kunt u deelnemen aan één van de volgende excursies.

1. Met de Boevenbus door Veenhuizen / Rode Pannen

Stap aan boord van de oude Boevenbus en rijd door het monumentale dorp Veenhuizen en bewonder de karakteristieke huizen met stichtelijke spreuken en de imposante gevangenis­sen. U brengt een kort bezoek aan de beruchte voormalige strafgevangenis de Rode Pannen. Dit gebouw werd gebruikt om gedetineerden, die in andere gevangenis­sen niet te handhaven waren door o.a. extreem agressief gedrag, tijdelijk als strafmaatregel op te sluiten.

2. Wandelexcursie door Veenhuizen

Van de bijzondere geschiedenis van Veenhuizen is veel terug te vinden in de directe omgeving van het Gevangenis­museum. Een korte wandeling onder leiding van een ervaren gids voert u langs een aantal bijzondere plekken zoals verschillende

gevangenis­sen, het Hospitaal­complex en de Elektriciteits­centrale.

3. Rondleiding in het Gevangenis­museum

Een gids leidt u door de geschiedenis van misdaad en straf en vertelt over het bijzondere verleden van Veenhuizen.

12.00-13.00 uur

LUNCH

13.00 uur

OPENING

Door dagvoorzitter Bina van der Veen en burgemeester Klaas Smid van gemeente Noordenveld.

13.15-14.45 uur

SPREKERS:

200 jaar bestaans­zekerheid in Nederland

Met het verhaal van Suzanna Jansen gaan we op een tijdreis door hoe wij in Nederland de afgelopen 200 jaar zijn omgegaan met bestaans­zekerheid. Een reis die begint in Veenhuizen, in het gebouw waar we op dit moment zijn.

Het verhaal van Drenthe

Welk verhaal kan 'brede welvaart' vertellen voor de provincie Drenthe? Aleid Brouwer vertelt over hoe we

“Het creëren van een stabiele
en veerkrachtige samenleving
vereist inspanning”

brede welvaart kunnen gebruiken als instrument en als kompas. Wat bedoelen we wanneer we spreken over brede welvaart en kansengelijkheid? En hoe kunnen we dit complexe kompas gebruiken om te beslissen waar we staan als regio? Een lezing over de te zetten stappen binnen de gemeentelijke en provinciale opgaven.

Op weg naar een lokale agenda

Om te voorkomen dat we van crisis naar crisis blijven gaan, willen gemeenten samen met het Rijk en andere partners komen tot een strategisch plan bestaanszekerheid voor de lange termijn (10 jaar). Gert-Jan Bakker: "Vanuit de VN G dragen we hieraan bij met een eigen lokale agenda bestaanszekerheid."

14.45-15.00 uur PAUZE

15.00-16.00 WORKSHOPS

Wij hebben gezorgd voor een aantal interessante workshops, u kunt zich aanmelden voor één sessie.

1. Suzanna Jansen neemt u mee naar een bijzondere plek in Veenhuizen, die er doodnormaal uitziet, maar waar je de historie tot in je vezels kunt voelen als je weet wat zich daar heeft afgespeeld. Tijdens deze

wandeling-met-verhaal is het verstandig om geen hoge hakken te dragen.

2. Aleid Brouwer & Marije Kooistra gaan in deze werksessie aan de slag met brede welvaart. We leggen een beleidsinterventie langs de lat van brede welvaart. Zo brengen we samen de effecten van de beleidsinterventie op de brede welvaart in kaart en komen we tot concrete suggesties om de positieve effecten te vergroten en de negatieve effecten te beperken. Daarbij is het belangrijk om integrale keuzes te maken en rekening te houden met de ongelijke verdeling van positieve en negatieve effecten en de brede welvaart van latere generaties en elders op de wereld. Deze complexiteit maakt dat het vaak een uitdaging is om in de praktijk met brede welvaart aan de slag te gaan.

3. Erik Meij gaat in deze deelsessie in op hoe we de vicieuze cirkel van generatie-armoede kunnen doorbreken. Samen met ervaringsdeskundige Marian Tangenberg neemt hij u mee in het onderzoek en de kansen die er zijn om tot een werkende aanpak te komen. Intergenerationele armoede en kansengelijkheid zijn hardnekkige en groeiende problemen. Huidig beleid slaagt er niet in om de situatie voor mensen in armoede te verbeteren en behaalt haar doelstellingen tot nu toe dus nog niet. Dr. Erik Meij deed vijf jaar onderzoek naar het ontstaan en voortduren van armoede door

generaties heen en kwam in zijn onderzoek tot interessante aanbevelingen.

4. Gert-Jan Bakker: Hoe komen we tot een agenda met de 3 nieuwe beloftes van bestaanszekerheid;

- Een inkomen dat weer genoeg is om van te leven.
- Een maatschappij waarin iedereen zich mee kan ontwikkelen.
- Een overheid die haar inwoners vertrouwt en die zelf betrouwbaar is.

16.00-17.00

PLENAIRE AFSLUITING EN BORREL

Aanmelden voor dit congres kan via het [aanmeldformulier op www.vdgdrenthe.nl](http://aanmeldformulier.op.www.vdgdrenthe.nl).

Vragen kunt u stellen aan het VDG-bureau, per mail secretariaat@vdgdrenthe.nl of telefonisch (06) 40 70 71 09. Wij hopen u te mogen ontmoeten op 15 september in Veenhuizen.

Rikus Jager Voorzitter VDG

Martin Nanninga Ambtelijk secretaris VDG

Colofon

Dit congres wordt georganiseerd door Vereniging Drentse Gemeenten en gemeente Noordenveld.

Tekst: VDG **Beeld:** Leonie Wiers, Bina Van der Veen, Drents Archief en Maatschappij van Weldadigheid

Vormgeving: Peter Jansen, gemeente Noordenveld

cmo stamm.

